

RTG Gemeenteraad Druten 24 november 19.30 uur

Onderwerp: Voorgenomen Fusie Gemeente Druten en Gemeente Wijchen.

Inleiding.

Mijn naam is Cary van de Burgt; ik ben sinds 16 jaar inwoner van Druten.

Geachte dames en heren van de Raad van de Gemeente Druten, overige aanwezigen,

Hier staat een teleurgesteld man. Teleurgesteld, niet zozeer omdat de voorgenomen fusie tussen de beide gemeenten Druten en Wijchen op losse schroeven is komen te staan, maar meer door de manier waarop een kansrijk voornemen op voorhand lijkt te worden getorpedeerd.

Ik wil u mijn teleurstelling schetsen aan de hand van vier items.

Ten eerste: de gevolgde procedure na de presentatie door Bureau Berenschot van het draagvlakonderzoek op 9 november 2020.

Geheel tegen de verwachting in kwamen de colleges van Druten en Wijchen met een beslisnota aan de raad, vrijgegeven op 11 november 2020 (de elfde van de elfde, wat toevallig) waarin zij de raden adviseren om op 1 december te besluiten om de ingezette koers naar een bestuurlijke fusie per 1-1-2023 niet voort te zetten. Na de voortijdige mededeling van het College van Wijchen aan het College van Druten zouden zij niet anders meer hebben gekund.

Ik heb geen goed woord over voor deze handelwijze van de beide colleges. Ten eerste is het bijzonder ondemocratisch om vóórdat de raad een besluit kan nemen hen bestuurlijk de wind uit de zeilen te nemen door een dergelijk advies. In ons duale stelsel hadden we toch afgesproken, dat de raad het hoogste orgaan van een gemeente is, de baas zagezegd? Daar blijkt hier niets van.

Ten tweede: toen voor het college van Druten bleek dat het Wijchense college met zijn afwijzende standpunt kwam had het Drutense college de rug recht moeten houden en moeten zeggen: wij laten dit soort ingrijpende beslissingen over aan de raad en onze raad van de gemeente Druten is uitstekend in staat om zonder welk advies van colleges dan ook over dit onderwerp een verantwoord besluit te nemen. Natuurlijk mag een college adviseren, maar het hoeft niet.

Het tweede punt dat ik wil maken is dat van de cijfers, van het draagvlakonderzoek en dan meer specifiek, de enquête.

Want het negatieve advies van de colleges lijkt gebaseerd te zijn op de negatieve uitkomst van met name de enquête. De concrete rapportcijfers lijken als volgt:

Bij de gemeente Wijchen staat 45 % van de inwoners in de enquête afwijzend tegenover de fusie, bij de gemeente Druten is dat zelfs 53 %. Volgens de onderzoekers wijst dus ongeveer de helft van de bevolking de fusie af. Maar is dat ook zo?

Als je dichterbij naar deze cijfers gaat kijken, zie je, dat slechts 31 % van de bevolking heeft deelgenomen aan de enquête. Volgens mij betekent dit dat je alleen met zekerheid kunt zeggen, dat in Druten 53 % van 31 % van de bevolking, ofwel 16 % van de bevolking van Druten de fusie een slecht plan vindt. 16 %! . Volgens dezelfde berekening vindt 12 % het een goed plan of acceptabel onder voorwaarden. 72 % van de bevolking heeft geen mening, is neutraal of vindt het niet belangrijk genoeg om zich er over uit te spreken.

En dan zie je volgens mij ook hier gebeuren wat altijd gebeurt bij dergelijke volksraadplegingen of referenda: je haalt vooral de tegenstem op, zeker als er één partij is die met veel kabaal en volharding de tegenstem mobiliseert, terwijl de rest van de partijen zich relatief stil houdt. Als ik naar de vraagstelling in de enquête kijk moet ik constateren, dat deze enquête heeft gefungeerd als een verkapt referendum, een keuze tussen ja, ja mits, neutraal of nee.

Daar komt bij, dat de inhoudelijke informatie die nodig is om een goede keuze te kunnen maken, pas verschenen is na afloop van het draagvlakonderzoek, het zgn Feitenboek. Als de bevolking deze informatie eerder had gehad, had zij wellicht een meer onderbouwde keuze kunnen maken. Nu bleven alleen de onderbuikgevoelens, de emoties over, op grond waarvan velen hun reactie hebben gegeven, ook iets dat je bij veel referenda ziet. Het zijn geen inhoudelijke argumenten om tegen te stemmen, maar eerder zorgen die geuit worden en die de gemeenteraden van Druten en Wijchen kunnen wegnemen.

We hadden de bevolking dan ook juist veel meer moeten bevragen op de inhoud, naast de draagvlakbijeenkomsten bijvoorbeeld met representatieve steekproeven waarin willekeurig gekozen mensen bevroegd hadden kunnen worden. Niet voor niets scoren de ondernemers en de maatschappelijke organisaties in het onderzoek veel positiever, omdat dat bevragen bij hen juist op inhoudelijke basis is gebeurd.

Mijns inziens is de conclusie, dat de meerderheid van de bevolking van Druten de fusie afwijst dan ook niet valide op grond van de hiervoor geschetste argumenten.

Ten derde: De vraag waarom we ook al weer met dit fusie proces waren begonnen. Er zijn vanaf het begin van het fusieproces twee jaar geleden allerlei bestuurlijke en inhoudelijke argumenten aangevoerd, die ik hier niet ga herhalen. Iedereen zal ze nog wel paraat hebben. Wat mij hogelijk verbaast is, dat de uitkomst van een onderzoek, waaruit blijkt dat slechts 16 % de fusie zeker afwijst al deze eerdere argumenten overtroeft en in het niets laat verdwijnen. Die argumenten lijken dan ineens niet meer te gelden of waaien met alle winden mee. De windvaan op de Ewaldenkerk is er niks bij.

Als laatste: wat nu?

Het zal niet verbazen, dat ik nog steeds hoop dat het goed komt en dat deze fusie er toch komt. Dat de raad van de gemeente Druten zijn eigen plan trekt en de rug recht houdt. In het draagvlakonderzoek zijn voldoende aanknopingspunten te vinden in het hoofdstuk “belangrijke thema’s voor de toekomst van de gemeenten”, waarmee de raad aan de slag kan. Ik zou er dan ook voor willen pleiten om de ingezette koers van de fusie juist wel voort te zetten en aanvullend onderzoek te doen naar de thema’s genoemd in het draagvlakonderzoek die voor de bevolking belangrijk zijn en die de voorwaarden zijn waaraan voor de bevolking voldaan moet worden alvorens tot een fusie kan worden overgegaan. Dat kan dan wat mij betreft een voortzetting zijn van het proces van een fusie tussen Druten en Wijchen, maar dat zou ook een fusie kunnen betreffen met meerdere gemeenten in Maas en Waal, bij voorbeeld Beuningen en West Maas en Waal. Ook dat was een uitkomst van het draagvlakonderzoek, een bredere steun voor een grotere plattelandsgemeente.

Hoe dan ook, geachte leden van de raad, jullie zijn de baas in deze gemeente, en de beslissing is aan jullie. En wie weet is over enige tijd de teleurstelling verdwenen en staat er een tevreden man tegenover jullie en met mij vele anderen. Ik wens jullie veel wijsheid toe op 1 december.